

OCENA I HODOWLA BYDŁA MLECZNEGO

DANE ZA ROK 2018

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA

Opracowanie publikacji:

Dział Oceny
Dział Hodowli
Wydział Oceny Typu i Budowy
Centrum Genetyczne

Redakcja merytoryczna
i opracowanie merytoryczne:

Danuta Radzio
Elżbieta Gandecka
Joanna Pośniak-Sobczyńska
Elżbieta Rybicka
Krzysztof Słoniewski
Krzysztof Dąbrowski
Anna Siekierska
Olga Orłowska
Agata Gindera
Sebastian Mucha
Katarzyna Rzewuska
Tomasz Strabel
Roman Januszewski
Radosław Iwański

Grafika, przygotowanie do druku:
Fotografie:

Renata Miąsko
PFHBiPM PhotoTeam
Archiwum PFHBiPM
Polski Związek Hodowców
Bydła Białostrzbiego

www.pfhb.pl

Przedmowa + english version	5
 Wyniki oceny wartości użytkowej bydła mlecznego w 2018	7-178
Wydarzenia Działu Oceny + english version	8
Wyniki oceny wartości użytkowej krów mlecznych i mięsnych – część analityczna	26
+ english version	39
Doradztwo żywieniowe PFHBiPM	52
+ english version	64
 Doradztwo zootechniczne + english version	74
SOL pierwszy rok po wdrożeniu + english version	51
 + english version	56
 Zadania realizowane przez laboratoria PFHBiPM	89
+ english version	92
Spis tabel	97
Wyniki oceny wartości użytkowej krów mlecznych – część tabelaryczna	98
 Wykonanie zadań hodowlanych w 2018 + english version	179-216
1. Wpis cieliczek i krów do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych	181
2. Wpis buhajów i buhajków do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych	189
3. Zaświadczenia potwierdzające dokonanie wpisu do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych	191
4. Świadectwa rodowodowe	191
5. Współpraca ze spółkami inseminacyjnymi	192
6. Laboratorium Genetyki Bydła	192
7. Udział w realizacji programów ochrony zasobów genetycznych bydła rasy polskiej czerwonej, polskiej czerwono-białej i polskiej czarno-białej	207
8. Udział w organizowaniu wystaw i pokazów bydła	208
 Centrum Genetyczne	217
 Ocena typu i budowy krów mlecznych w 2018	240-255

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA

NIEZALEŻNIE, PROFESJONALNIE, KOMPLEKSOWO

PROWADZIMY:

OCENĘ WARTOŚCI UŻYTKOWEJ

LABORATORIA MLEKA,
PASZ I GENETYKI BYDŁA

KSIĘGI DLA BYDŁA HODOWLANEGO
RAS MLECZNYCH

DORADZTWO ŻYWIENIOWE,
ZOOTECNICZNE I HODOWLANE

CENTRUM GENETYCZNE

PRACUJEMY DLA HODOWCÓW

Więcej informacji znajdziesz na stronie

www.pfhb.pl

Bydło i produkcja na poziomie

W ostatnim okresie dokonaliśmy bardzo dużego postępu w zakresie technologii przetwórstwa mleka, a ocena użytkowości bydła mlecznego osiągnęła poziom światowy. Jednak nie możemy spoczywać na laurach. Rozwijamy narzędzia do zarządzania stadem, ponieważ konkurencja jest bardzo duża, tworzy się nowy rynek, musimy być tak mocni, aby sobie na nim poradzić.

Dla hodowców bydła realizujemy nowe projekty, służące do zarządzania stadami i produkcją mleka. Wprowadziliśmy w życie wiele narzędzi związanych z oceną wartości użytkowej, takich jak: ocena wskaźników produkcyjnych oraz dodatkowe parametry z mleka jak ketoza czy kazeina, badanie cielności krów z mleka, indywidualne doradztwo zootechniczne i opiekę nad stadem; specjalistyczne doradztwo żywieniowe i ekonomiczne; analizy pasz po preferencyjnej cenie, wsparcie zarządzania stadem poprzez dostęp do programów analitycznych SOL, DoKo, COLUMB.

Poza oceną istnieje technologia genomowa. Precyzyjny dobór par rodzicielskich i selekcja hodowlana stwarzają obecnie bardzo duże możliwości zaprogramowania krów, które będą w przyszłości utrzymywane w stadzie. Konsekwentne postępowanie, zgodnie z wytyczonym celem hodowlanym umożliwia wyhodowanie ekonomicznych krów, od których hodowcy będą uzyskiwali zdrowy produkt i zgodny z oczekiwaniami konsumenta. Dzięki prowadzonej przez dziesięciolecie pracy hodowlanej dzisiejsze bydło, to wysokowydajne zwierzęta o wyspecjalizowanej użytkowości.

Współczesne techniki hodowlane skracają czas realizacji marzeń o ekonomicznej krowie. Dzięki selekcji genomowej nastąpiło znaczne przyspieszenie postępu hodowanego, dla cech produkcyjnych dwukrotnie, a dla cech funkcjonalnych 3-4-krotnie. Nastąpiło jednocześnie skrócenie odstępu międzypokoleniowego, ponieważ buhaje nie czekają już kilku lat na wycenę wartości hodowlanej. Teraz 12-13 miesięczne samce można stosować do inseminacji, ponieważ znamy ich genomową wartość hodowlaną. Efektem selekcji genomowej jest także zwiększenie dokładności oceny samic i ich znaczenia w postępie hodowlanym. Teraz znamy wartość hodowlaną młodych buhajów i młodych jałówek.

Polska ma olbrzymi potencjał w produkcji mleka, co wynika m.in. z dogodnego klimatu i możliwości rozwoju gospodarstw rolnych. Jednakże europejski rynek jest nasycony produktami mlecznymi, a konkurencja o miejsce na półce sklepowej jest bardzo duża. Dlatego ważne jest, aby na rynek trafiły atrakcyjne dla konsumentów produkty mleczarskie. Jestem dumny z tego, że te produkty można uzyskać korzystając z oceny wartości użytkowej bydła mlecznego oraz narzędzi hodowlanych dostarczanych hodowcom przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Nie da się ukryć, że ocena jest gwarantem wysokiej wydajności krów i jakości produktów mleczarskich. Dobrze o tym wiedzą hodowcy, których samice są pod oceną wartości użytkowej.

Jak co roku, oddajemy w Wasze ręce oczekiwane przez Was wydawnictwo zatytułowane „Ocena i hodowla bydła mlecznego – dane za rok 2018”. Zbiór informacji, jakie w nim prezentujemy pozwala nam wszystkim być dumnymi z rozwoju hodowli i chowu bydła w naszym kraju. Gratuluję producentom osiągniętych wyników i życzę satysfakcjonujących cen mleka.

Prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka

Leszek Hądzlik